

25 Şubat 2022

**Ordinaryüs Profesör İvet Bahar 21. Vehbi Koç Ödülü'nün Sahibi Oldu**

**KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI ÖMER M. KOÇ:**  
**“PANDEMİNİN EKONOMİLERDE BIRAKTIĞI HASAR VE DERİNLEŞEN SOSYAL ADALETSİZLİKLER, ÖNÜMÜZDEKİ YILLARDA ÇÖZÜM GEREKTİREN ÖNEMLİ SORUNLARIN BAŞINDA GELİYOR. İNSANLARIN MUTSUZLUĞU VE UMUTSUZLUĞU GÖZ ARDI EDİLEREK BARIŞ DOLU BİR GELECEĞİN İNŞASI MÜMKÜN DEĞİL.”**

Türkiye'nin ilk özel vakfı Vehbi Koç Vakfı'nın her yıl sırasıyla kültür, eğitim ve sağlık alanında verdiği Vehbi Koç Ödülü'nün bu yılki sahibi, öncülük ettiği hesaplamalı moleküler ve sistem biyolojisi çalışmalarıyla, milyonlarca hayatı kurtaran farmakolojik ürünlerin geliştirilmesine zemin hazırlayan Ordinaryüs Profesör İvet Bahar oldu. Pandemi şartları nedeniyle ikinci kez dijital platformda gerçekleştirilen törende konuşan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, “Son 20 yıldır küresel yoksulluk ilk kez artarken, ülkeler arasındaki uçurum daha da büyüdü. Pandeminin ekonomilerde bıraktığı hasar ve derinleşen sosyal adaletsizlikler, önümüzdeki yıllarda çözüm gerektiren önemli sorunların başında geliyor. İnsanların mutsuzluğu ve umutsuzluğu göz ardı edilerek barış dolu bir geleceğin inşası mümkün değil” dedi. Ömer M. Koç, ödülün Ordinaryüs Profesör İvet Bahar'a verildiğini ilan ederken şunları söyledi: “Sorumluluk üstlendiğimiz her alanda, hem bizlerin hem de memleketimizin diğer kurumlarının daha güzel yarınlara ancak nitelikli insan kaynağıyla ilerleyebileceği aşikârdır. İşte bu nedenle, Seçici Kurulumuzun, 2022 yılında sağlık alanında takdim ettiğimiz Vehbi Koç Ödülü'nü layık gördükleri çok değerli isme ilişkin şu çarpıcı gerekçesini sizlerle bilhassa paylaşmak istedim. Biyoloji ve tıp biliminde çığır açan çalışmaları içinde değinilmesi gereken en önemli noktalardan biri, bu başarıyı ailesinden üniversiteye giden ilk kişi olarak elde etmesi; diğeri ise, temel çalışmalarının hemen hepsini bir bilim insanı olarak Türkiye'de tamamlamasıdır.”

Ordinaryüs Profesör İvet Bahar ise “Vehbi Koç Ödülü'nün verdiği moral ve destek ile zaten büyük bir zevk ile yapmakta olduğum işleri şimdi daha büyük şevk ve azimle yapmaya devam edeceğim. Benim bir misyonum da gelecek nesillere örnek olmak, ışık tutmak; onların sahip oldukları yeteneklerini daha da geliştirmelerine ve kullanmalarına yardımcı olmak. Genç kızlara, özellikle de akademik kariyer için bilim dünyasını seçecek kişilere hitaben vurgulamak istediğim çok önemli bir konu; isterseniz, arzu ederseniz ve bunu gerçekleştirmek için gerekli emeği sarf ederseniz yapamayacağınız hiçbir şey yok. Yeter ki karşınıza çıkacak engellere göğüs gerecek, yolunuza şaşmadan devam edecek kararlılığı gösterebilirsiniz. Vehbi Koç Ödülü'ne beni layık gördükleri için Koç Ailesi'ne, Vehbi Koç Vakfı yöneticilerine ve Seçici Kurul üyelerine çok teşekkür ederim, beni onurlandırdılar” dedi.

Vehbi Koç Vakfı'nın kurucusu Vehbi Koç'un yaşamı boyunca kendisine ilke edindiği değerleri yaşatmak; eğitim, kültür ve sağlık alanlarında ülkemizin yetiştirdiği veya ülkemizin gelişimine katkıda bulunan örnek insanları ve kurumları teşvik etmek amacıyla her yıl takdim edilen "Vehbi Koç Ödülü" bu yılki sahibini buldu. Sağlık bilimlerinin en hızlı ilerleyen sahalarından biri olan hesaplamalı biyolojide dünyanın en önde gelen bilim insanlarından Ordinaryüs Profesör İvet Bahar, 21. Vehbi Koç Ödülü'ne layık görüldü.

Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu; Prof. Dr. Mehmet Toner'in başkanlığını yaptığı, Prof. Dr. Mehmet Öztürk, Prof. Dr. Banu Onaral, Prof. Dr. Aysenil Belger, Prof. Dr. Hülya Kayserili Karabey'den oluşan Seçici Kurul'un önerdiği adaylar arasından seçilen Ordinaryüs Profesör İvet Bahar, bilim dünyasının en prestijli akademilerinden Amerikan Ulusal Bilimler Akademisi üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanı unvanına sahip.

### **İvet Bahar'ın geliştirdiği yöntemler sadece temel bilimlerde değil, ilaç geliştirilmesinde ve klinik çalışmalarda da kullanılıyor**

Ordinaryüs Profesör İvet Bahar'ın çalışmalarını sürdürdüğü hesaplamalı biyoloji, ölçeği ve karmaşıklığı çok yüksek olan biyoloji ve sağlık bilimlerindeki verileri incelemek için yeni yöntemler geliştirmeyi hedefliyor. İvet Bahar'ın geliştirdiği yöntemler sadece temel bilimlerde değil, ilaç geliştirilmesinde ve klinik çalışmalarda da kullanılırken; yakın tarihli çalışmaları, bilgisayar yardımı ile ilaç geliştirilmesi üzerine yoğunlaştı ve hesaplamalı farmakoloji bilimi alanında önemli atılımlar yapılmasının önünü açtı. Hesaplamalı moleküler ve sistem biyolojisi aynı zamanda hücre ve genetik tedavilerinin yanı sıra özellikle kanser tedavileri için geliştirilen ve pandemi sırasında sağlık alanında yeni bir çağ başlatan mRNA aşılarının geliştirilmesine zemin hazırladı. İvet Bahar, klinik açıdan sinir ileti çalışmaları ve tedavisinde yeni yaklaşımlar, beyin iskemisi, karaciğer fibrozu ile bağışıklık sistemini baskılayan tedavi yöntemlerinin geliştirilmesi gibi çok farklı alanda tedavilere yönelik çalışmalarda da rol aldı.

Pandemi şartları nedeniyle bu yıl ikinci kez dijital platformda gerçekleştirilen tören, Vehbi Koç Vakfı Youtube kanalında yayınlandı. Törende konuşan **Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç**, "Merhum kurucumuz Vehbi Koç'un 'Önce ülkem' diyerek çıktığı yolda, uğruna büyük emek sarf ettiği ideallerini hatırlatma imkânı veren; Koç Ailesi ve Topluluğumuz için müstesna olan bu töreni, pandemi koşullarının sürmesi nedeniyle ikinci kez maalesef yüz yüze yapamıyoruz. Ancak, önümüzdeki seneden itibaren yeniden bir araya gelebilmeyi ümit ediyorum," diyerek sözlerine başladı.

### **Ömer M. Koç: "Sağlık alanında çok daha etkin bir küresel koordinasyon sisteminin hızla tesis edilmesi şart."**

Ömer M. Koç konuşmasına şöyle devam etti: "Son 20 yıldır küresel yoksulluk ilk kez artarken, ülkeler arasındaki uçurum daha da büyüdü. Pandeminin ekonomilerde bıraktığı hasar ve derinleşen sosyal adaletsizlikler, önümüzdeki yıllarda çözüm gerektiren önemli sorunların başında geliyor. İnsanların mutsuzluğu ve umutsuzluğu göz ardı edilerek barış dolu bir geleceğin inşası mümkün değil. Olağanüstü teknolojik gelişmelerin baş döndürdüğü, pek çok ülkede

geçmişte hayal dahi edilemeyen bir refahın hüküm sürdüğü ve artık uzay turizminin gündeme geldiği bir dönemde, insanlığın yeryüzündeki varlığının aslında bu kadar da kırılgan olduğunu pandemiyle gördük. Bu nedenle, ayakların yere basması ve bazı konularda katiyen eskiye dönülmemesi gerekiyor. Örneğin, yaşanan bu acı tecrübeden alınan derslerle, sağlık alanında çok daha etkin bir küresel koordinasyon sisteminin hızla tesis edilmesi şart. Bir sektör olarak baktığımızda ise, küresel ekonominin neredeyse yüzde 10'una tekabül eden sağlık hizmetlerini eskisinden çok daha farklı bir gelecek bekliyor. Evlerde ve iş yerlerinde kişiselleştirilmiş sağlık hizmetlerinin öne çıktığı, hastanelerde geçirilen sürelerin azaldığı, teşhis ve tedavide dijital teknolojilerin rolünün arttığı, hastalanıp tedaviye muhtaç olmamak için sağlıklı kalmaya yönelik hizmetleri daha fazla talep eden bilinçli insanların olduğu bir gelecek. Böyle bir geleceği, artan sosyal eşitsizliklerle birlikte değerlendirmeliyiz. Bir yandan yüksek teknoloji ve yeni iş modellerini geliştirirken; diğer taraftan da günümüz koşullarında kaliteli sağlık hizmetine erişimi artırarak, toplumsal refaha katkıda bulunmalıyız. Biz de Vehbi Koç Vakfı ve çatısı altındaki sağlık kuruluşlarımızla, bu çok önemli hizmeti halkımıza yaraşır kalite standartlarında sunmaya gayret ederken, böylesi bir geleceğe doğru öncü adımlarımızı kararlılıkla ve süratle atıyoruz.”

Ömer M. Koç, ödülün Ordinaryüs Profesör İvet Bahar'a verildiğini ilan ederken şunları söyledi: “Sorumluluk üstlendiğimiz her alanda, hem bizlerin hem de memleketimizin diğer kurumlarının daha güzel yarınlara ancak nitelikli insan kaynağıyla ilerleyebileceği aşikârdır. İşte bu nedenle, Seçici Kurulumuzun, 2022 yılında sağlık alanında takdim ettiğimiz Vehbi Koç Ödülü'nü layık gördükleri çok değerli isme ilişkin şu çarpıcı gerekçesini sizlerle bilhassa paylaşmak istedim. Biyoloji ve tıp biliminde çığır açan çalışmaları içinde değinilmesi gereken en önemli noktalardan biri, bu başarıyı ailesinden üniversiteye giden ilk kişi olarak elde etmesi; diğeri ise, temel çalışmalarının hemen hepsini bir bilim insanı olarak Türkiye'de tamamlamasıdır.”

**İvet Bahar: “İsterseniz, arzu ederseniz ve bunu gerçekleştirmek için gerekli emeği sarf ederseniz yapamayacağınız hiçbir şey yok.”**

Ödül töreninde İvet Bahar'ın yakın arkadaşları, kendisiyle ilgili düşüncelerini ve anılarını paylaşırken, **Ordinaryüs Profesör İvet Bahar** ise çalışma alanı olan bilgisayar teknolojisi ile biyomoleküler sistemlerin simülasyonu ve ilaç tasarımı üzerine bir sunum gerçekleştirdi. Çalıştığı bilim dalını daha iyi anlayabilmek ve anlatabilmek için Albert Einstein'ın “Mümkün olduğu kadar basitleştirin, ama daha fazla basitleştirmeyin” sözünden yola çıktığını hatırlatan İvet Bahar, “Vehbi Koç Ödülü'nün verdiği moral ve destek ile zaten büyük bir zevk ile yapmakta olduğum işleri şimdi daha büyük şevk ve azimle yapmaya devam edeceğim. Benim bir misyonum da gelecek nesillere örnek olmak, ışık tutmak; onların sahip oldukları yeteneklerini daha da geliştirmelerine ve kullanmalarına yardımcı olmak. Genç kızlara, özellikle de akademik kariyer için bilim dünyasını seçecek kişilere hitaben vurgulamak istediğim çok önemli bir konu; isterseniz, arzu ederseniz ve bunu gerçekleştirmek için gerekli emeği sarf ederseniz yapamayacağınız hiçbir şey yok. Yeter ki karşınıza çıkacak engellere göğüs gerecek, yolunuza şaşmadan devam edecek kararlılığı gösterebilirsiniz. Vehbi Koç Ödülü'ne beni layık gördükleri için Koç Ailesi'ne, Vehbi Koç Vakfı yöneticilerine ve Seçici Kurul üyelerine çok teşekkür ederim, beni onurlandırdılar. Bana sürekli destek olan aileme de teşekkür etmek istiyorum. Ödülün Vehbi Koç Vakfı'ndan gelmesi de ayrıca anlamlı. Vehbi Koç hayatı boyunca hep ilklere imza atmış. Tıpkı bir bilim insanı gibi, o da son derece yenilikçi ve yaratıcı olmuş. Daha da önemlisi Vehbi Koç Vakfı'nın eğitime, sanata ve sağlığa

verdiği önem. Her şeyin en iyisini yapmaya çalışmışlar; Sadberk Hanım Müzesi, Koç Üniversitesi, Amerikan Hastanesi... O nedenle mükemmeliyetçiliği bu derece önemseyen ve sürekli hedefleyen bir kuruluşun ödülüne layık görülme benim için ayrı bir onur” dedi.

#### **İvet Bahar Hakkında:**

*İvet Bahar, lisans ve yüksek lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi’nde kimya mühendisliği alanında, doktorasını İstanbul Teknik Üniversitesi’nde Kimya alanında tamamlamış ve polimer fiziğine ilgi duymaya başlamıştır. Akademik çalışmalarını 1986-2001 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi’nde sürdürmüş ve profesör unvanını elde etmiştir. 2001 yılında Pittsburgh Üniversitesi Tıp Fakültesi Moleküler Genetik ve Biyokimya Bölümüne profesör olarak atanmıştır. 2016 yılında ABD eski Başkanı Barack Obama tarafından Beyaz Saray’da “Çok Ölçekli Modellemeler ve Biyolojide Büyük Veri” başlıklı konuşma için davet edilmiştir. Avrupa Moleküler Biyoloji Organizasyonu ve Amerikan Bilimler Akademisi üyesi seçilen ve halen Avrupa Araştırma Konseyi Fiziksel ve Mühendislik Bilimleri hakemler kurulu üyesi olan Bahar’ın, hesaplamalı biyolojide 300’den fazla makalesi bulunuyor. İvet Bahar aynı zamanda biyolojik bilimler ve ilaç tasarımları alanlarında çalışmalar yürüten Amerikan Ulusal Sağlık Enstitüsü’nün iki farklı merkezinde de başkanlık görevi yapmıştır. Pittsburgh Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden 2013 yılında Ordinaryüslük unvanını kazanan İvet Bahar, halen aynı üniversitede 2004 yılında kurduğu Hesaplamalı Sistemler Biyolojisi bölümünün başkanı olarak araştırma çalışmalarını sürdürmektedir.*

#### **Vehbi Koç Vakfı Hakkında:**

*Türkiye’nin sanayi duayeni merhum Vehbi Koç tarafından 17 Ocak 1969’da kurulan Vehbi Koç Vakfı, kuruluşunun 53. yılında Türkiye’ye kazandırdığı onlarca eserin ve on binlerce öğrenciye verdiği desteğin haklı gururunu yaşıyor. Türkiye’nin ilk özel vakfı olarak kurulduğu günden itibaren çağdaş ve gelişen bir Türkiye’ye katkı sağlamak amacıyla; eğitim, sağlık ve kültür alanlarında toplumun yaşam kalitesini yükseltecek öncü ve örnek hizmetler sunmaktadır. Bugüne kadar Türkiye’ye eğitim, sağlık ve kültür alanlarında birçok kurum kazandırmış ve yüzlerce projeye destek vermiş olan Vehbi Koç Vakfı’nın burs vererek destek olduğu öğrenci sayısı 50 bini aştı. Vehbi Koç Vakfı’na ilişkin tüm gelişmeleri [www.vkv.org.tr](http://www.vkv.org.tr) adresinden takip edebilirsiniz.*

#### **Vehbi Koç Ödülü Hakkında:**

*2002 yılından bu yana eğitim, sağlık ve kültür alanlarında takdim edilen Vehbi Koç Ödülü, topluma değer katan ve örnek olan hizmetleri tanıtmayı ve ödüllendirmeyi amaçlıyor. Ödülü alacak kişi veya kurum, söz konusu alanın önde gelen bilim insanları ve uzmanlarından oluşan bir Seçici Kurul’un önereceği üç aday arasından, Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu tarafından seçilmektedir.*

Detaylı bilgi ve ödülü kazananların tamamı için: <http://www.vehbikocodulu.com>